

А добра звістка полягає у том, що свобода волі не заперечується, її утілення у реакції окремих індивідуумів чи груп українців на виклики «злющої фортуни» поки що визнається повноцінно-значущим, а життя з нею – більш благородним...

Тож пам'ятаймо і використовуймо спадщину вільної любові до мудрості Мирослава Володимировича Поповича!

Література

1. Попович М. Нарис історії культури України. Київ: АртЕк. 2001. 728 с.
2. Пригожин И. От существующего к возникающему: Время и сложность в физических науках. – Москва: Наука. Гл. ред. физ.-мат. лит., 1985. 328 с.
3. Пригожин И. Эйнштейн: триумфы и коллизии // Эйнштейновский сборник, 1978-1979: сб. статей. Москва: Наука, 1983. С. 109-123.
4. Какконен С. Яка вартість кумівського капіталізму для України // Українська правда. 14 березня 2018 року. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2018/03/14/634957>.
5. Тягло О. Революція в контексті соціальної трансформації // По той бік розуміння: Україна та Європа після Помаранчевої революції: збірн. наукових статей. Київ: Атіка, 2006. С. 125-135. URL: http://dfc.ukma.edu.ua/books/beyond_recognition_ukr_text.pdf.
6. Тягло А. В., Воропай Т. С. Свобода волі в дискурсе синергетики // Знання. Освіта. Освіченість. Зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Вінниця, 2-3 жовтня 2014 р. Вінниця: ВНТУ, 2014. С. 68-70. URL: <https://press.vntu.edu.ua/index.php/vntu/catalog/download/123/215/245-1?inline=1>.

Філянїна Людмила Анатоліївна,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та історії
держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ І ОРГАНІЗАЦІЇ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ ЗАПОРУКА МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ

В останнє десятиліття політичні події в Грузії, Сирії, Україні спонукають міжнародне співтовариство до переосмислення проблем війни та миру, співвідношення права і сили у міжнародних відносинах. Застосовуючи можливості багатосторонньої дипломатії держави намагалися пов'язати питання масового роззброєння із проблемою забезпечення миру, ще у 1899 р. та 1907 р. на Гаазьких конференціях миру. Суттєві корективи в питання міжнародних відносин в системі колективної безпеки внесла міжнародна організація – Ліга Націй. Організація спробувала замінити практику створення військово-політичних союзів держав – системою забезпечення

колективної безпеки. Статут Ліги Націй обмежував право держав-учасниць на війну, передбачав застосування санкцій до держав, що вступили у війну порушуючи його приписи, та став фундаментом у формуванні принципу незастосування сили та заборони агресивної війни.

Необхідно зазначити, що ні в теорії ні в практиці міжнародних відносин на сьогодні не існує єдиної концепції безпеки. В літературі виділяють декілька її різновидів, а саме: «загальна безпека», «глобальна безпека», «національна безпека», «міжнародна безпека». Будь-яка з них охоплює комплекс соціальних відносин, має історичні й правові витoki. Питання міжнародної безпеки пов'язані із підготовкою, впровадженням та реалізацією політико-правових засобів попередження війн та збройних конфліктів, підтримання або поновлення міжнародного миру. Міжнародна безпека – складне політико-правове поняття, що має конкретно-історичний характер.

Закінчення «холодної війни» ознаменувалось розпадом Організації Варшавського договору і для України виникає можливість задля забезпечення безпеки від зовнішнього втручання заручитися міжнародною підтримкою та отримує шанс стати учасницею однієї з військово-політичних міжнародних організацій, котра впродовж тривалого часу проводить активну роботу щодо гарантування миру і безпеки на міжнародній арені – Організації Північноатлантичного договору – НАТО. У 1994 р Україна підписує рамковий документ «Партнерство заради миру» в якому приймають участь держави, котрі отримали запрошення від Північноатлантичної Ради. Метою даної програми є посилення безпеки і стабільності в усій Європі, розширення та активізація політичного і військового співробітництва. Згодом, у 1997 р. одним із національних інтересів у зовнішньополітичній діяльності визначається розвиток стратегічного партнерства з НАТО, дотримуючись загально визнаних принципів міжнародного права та принципів визначених у Хартії про особливе партнерство між Україною і Організацією Північноатлантичного договору та створюється Комісія НАТО – Україна (КНУ). З часом спостерігається поглиблення взаємовигідного співробітництва і Україна приймає найактивнішу участь в усіх операціях і місіях під керівництвом НАТО. Пріоритет в роботі НАТО – Україна віддається підтримці реформ у сфері оборони і безпеки та зміцнення забезпечення самооборони.

Сьогодні диктує нові горизонти співробітництва НАТО – Україна. Багатовекторність розвитку та міжнародна невизначеність України призвели до конфлікту з Росією: анексія Кримського півострова, збройний конфлікт на Сході України. Після неприкритої політичної і військової агресії зі сторони Росії стосовно нашої держави, Президент України своїм указом від 24.09.2014 року запроваджує у дію рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про невідкладні заходи щодо захисту України та зміцнення її обороноздатності» тим самим визначив пріоритетні напрямки

співробітництва у зовнішньополітичній діяльності на наступні роки з подальшим розширенням стратегічного партнерства з США, Європейським Союзом та НАТО. Разом з тим, у грудні 2014 р. Верховна Рада України приймає рішення про відмову України від позаблокового статусу, котрий був проголошений у Декларації про державний суверенітет: стати у майбутньому постійно нейтральною державою, яка не бере участі у військових блоках. Така відмова була обумовлена її неефективністю у забезпеченні держави від зовнішньої політичної та військової агресії. Після внесення змін до Законів України «Про основи національної безпеки України» і «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» наша держава поновила курс на євроінтеграцію з майбутнім приєднанням до Європейського Союзу і Організації Північноатлантичного договору.

Отже, НАТО об'єднавши Європу та Північну Америку у своїй щоденній діяльності враховує національні інтереси багатьох держав-учасниць, а також держав-партнерів. Прагнучи розширити територію впливу роль НАТО змінюється від забезпечення колективної оборони держав-учасниць до сучасного гаранта безпеки в найширшому розумінні. Разом з тим, російсько-український конфлікт показав всьому світу неефективність міжнародних гарантій безпеки та територіальної цілісності України визначених у Договорі про колективну безпеку 1992 р., Будапештському меморандумі 1994 р. та інших договорах. Так, у Меморандумі про гарантії безпеки 1994 р. США, Росія, Великобританія надали Україні поважати незалежність, суверенітет та існуючі кордони України, утримуватися від погрози силою чи її застосування проти територіальної цілісності та політичної незалежності України. Тому, прагнення України приєднання до Північноатлантичного договору обумовлено необхідністю підвищення ефективності, координації систем комплексної міждержавної безпеки і оборони задля збереження миру, запровадження стандартів НАТО у збройних силах України.